

Bilaga 1 Samrådsredogörelse

Samrådets genomförande

Samråd syftar till en kommunikation och innebär att Trafikverket fortlöpande skall ta tillvara synpunkter under hela planeringsarbetet. Samråd kan vara såväl muntligt som skriftligt. Trafikverket har redan i förstudien utökat samrådet till berörd allmänhet, kommun, myndigheter och organisationer eftersom projektet medför betydande miljöpåverkan

För att underlätta samrådet har myndigheter, organisationer samt allmänheten möjlighet att ta del av förstudien i skriftlig form under samrådstiden. Då kan de lämna synpunkter och upplysningar som kan påverka det fortsatta arbetet. Trafikverket annonserade i tidningarna NSD och Norrbottenskuriren den 18 februari 2012. Förstudien fanns tillgänglig från den 23 februari 2012 på Trafikverket, Residensgatan 18 och Sundsbacken 2–4 i Luleå samt hos Pajala kommun. Den fanns också på Trafikverkets hemsida. Samrådstiden för skriftliga yttranden angående förstudien var under perioden 23 februari till 16 mars 2012.

De svar och yttranden som kommit in sammanfattas här och utgör sedan tillsammans med förstudien en förslagshandling som ligger till grund för länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan. När länsstyrelsen fattat sitt beslut tar Trafikverket ställning till om projektet ska drivas vidare. Trafikverkets ställningstagande dokumenteras i en beslutshandling och därmed är förstudien färdig.

Förstudien kan laddas ner från Trafikverkets hemsida.

<http://www.trafikverket.se/Privat/Projekt/>

Samtliga inkomna synpunkter och yttranden samt upprättade minnesanteckningar och protokoll finns diarieförda hos Trafikverket.

Möten med myndigheter och organisationer

Pajala kommun

Informationsmöte har hållit med Pajala kommun inför deras yttrande. På mötet redogjorde för projektet Malmtransporter i Norrbotten och projektet Malmtransporter Kaunisvaara–Svapavaara.

Rennäringen

I arbetet med framtagandet av PM Förutsättningsanalys Rennäring har samråd har hållits med berörda samebyar. De synpunkter som framfördes muntligt vid mötena skrevs ner i minnesanteckningar. För de samebyar som har verksamhet inom förstudieområdet sammanfattas dessa nedan.

Muonio sameby, datum 2012-03-01

Muonio sameby kan komma att förlora mark i och med den nya renskötselkonventionen och en eventuell genväg mellan Kaunisvaara och Junosunado bidrar till ytterligare markförlust, vilket bekymrar samebyn. Muonio sameby flaggade för att ytterligare samråd krävs ifall en genväg västerut från Kaunisvaara dras. Betesområdena är naturligt fränskilda som ett resultat av de raviner som finns i området. Skall en ny väg dras så är det av stor betydelse för samebyn på vilken sida av de betesskiljande raviner den dras. Samebyn menar att det är viktigt att en eventuell genväg ska gå söder om Kaunisjokis ravin. I dag för samebyn diskussioner med Northland och blir det aktuellt med allmän väg bör Trafikverket involveras i diskussionerna.

Även om samebyn inte idag påverkas mycket av den förändrade trafiksituationen på väg 99 och 395 oroar man sig för att renpåkörningar kommer att öka. Samebyn påpekar även att förutsättningarna för renbete och kalvning kan förändras så att den ökade trafiken i framtiden kan komma att innebära problem för samebyn. Rutinerna vid renpåkörningar måste tydliggöras för att minska merarbete för rensköterna och lidande för renarna.

Trafikverket svarar

Trafikverkets uppdrag är att säkerställa vägarnas funktion och utformning. Konkretisering av nödvändiga åtgärder inom vägområdet kommer att utarbetas under arbetsplaneskedet. Arbetet kommer att ske i samråd med berörda, bland annat samebyarna. Framförda synpunkter och argument har inarbetats i förstudiens förslagshandling.

Synpunkter från allmänheten

Synpunkter vid allmänna samrådsmöten

Samrådsmötet hölls i byastugan i Kaunisvaara den 23 februari.

Efter Trafikverkets genomgång av utredningsläge och föreslagna åtgärder vidtog fråge- och diskussionsstund med mötesdeltagarna.

Yttranden från privatpersoner

Totalt inkom tre skriftliga yttranden till Trafikverket från allmänheten efter det genomförda samrådet. Nedan redogörs sammanfattningar av dessa tillsammans med Trafikverkets kommentarer. För att skydda privatpersonernas identiteter vid publicering på Internet skrivs inte namnen ut.

Privatperson (1)

Privatpersonen har två förslag på ny dragning av väg 99. Alternativ ett innebär att väg 99 dras förbi Sahavaara och Kaunisvaara och ny väg anläggs förbi Jupukka på östra sidan av berget. En cirkulationsplats anläggs mellan väg 99 och 395. Alternativ två är att använda den befintliga vägen och anlägga gång- och cykelväg mellan Sahavaara och Kaunisvaara samt genom byarna. Privatpersonen informerar att fyra dödsfall har inträffat i byn och flera tillbud har varit nära att hända.

Trafikverket svarar

Trafikverkets uppdrag är att förbättra befintlig väg och vi planerar för en gång- och cykelväg, avdelad med trottoarkant, utmed vägen inom byarna och separerad från vägbanan mellan byarna Kaunisvaara och Sahavaara.

Privatperson (2)

Privatpersonen vill inte att vägen breddas till 8 meter på grund av att hastigheten kommer att öka och trafiksäkerheten för de oskyddade trafikanterna försämras. Vägens barriäreffekter blir större både för oskyddade trafikanter samt fastighetsägarnas möjlighet att komma av och ut på vägen. Privatpersonens förslag är att behålla befintlig vägbanabredd och anlägga ny separerad gång- och cykelbana från södra vägskälet i Sahavaara till norra vägskälet i Kaunisvaara. Mellan byarna föreslås att gång- och cykelbanan anläggs öster om väg 99.

På sträckan har tre olyckor skett med dödlig utgång, innan STRADA-rapporteringen. Två av olyckorna, två barn och en vuxen, inträffade i Kaunisvaara by och en olycka, ett barn, skedde på raksträckan mellan byarna.

Privatpersonen vill även att man sänker hastigheten till de tidigare hastigheterna, 50 km/h genom byarna och 70 km/h mellan byarna. Personen undrar även varför det är skyltat 70 km/h norrut från Kaunisvaara.

Trafikverket svarar

Vägen kommer att hållas något smalare inne i byarna. En gång- och cykelväg anläggs och särskilda gång- och cykelöverfarter kommer byggas där vägen upplevs smalare och med det tvingas hastigheten ned. Vilka hastigheter som ska gälla efter genomförd byggnation bestäms senare.

Privatperson (3)

Privatpersonen har skrivit ett längre yttrande och nämner i skrivelsen hur gruvverksamheten påverkar miljön. Följande synpunkter framförs på förstudien;

Privatpersonen vill att all ökad trafik pga malmtransporterna undviks genom byarna Kaunisvaara och Sahavaara. Privatpersonen vill även att hastighetsbegränsningarna återställs till 50 km/h genom byarna och 70 km/h mellan byarna.

Transporterna av malm bör ske på järnväg och kan inte detta uppfyllas bör genvägen mellan Kaunisvaara och Junosuando anläggas. I fall dessa inte kan utföras är det mest lämpligt att en ny väg mellan Tapuli gruva och väg 99 öster om Kaunisvaara anläggs. Ett annat alternativ som föreslås är att använda Honka-vaaravägen mot väg 403 och 880 som samtliga upprustas.

Privatpersonen yrkar även att Trafikverkets förstudie samordnas med Pajala kommuns arbete med detaljplan och fördjupad översiktsplan.

Privatpersonen vill även att en social konsekvensbeskrivning utförs.

Privatpersonen lyfter även fram fler målpunkter: elljusspår, utsiktsplatsen Laki och naturrastplatsen vid Kaunisjoki söder om Sahavaara.

Privatpersonen ser även problem med nedfall av damm, stoft och partiklar från gruvtransporterna och gruvverksamheten.

Privatpersonen framhåller även att bostäderna kring väg 99 är gamla och har sämre ljuddämpande förmåga och buller från transporterna kommer att uppfattas som störande.

Privatpersonen informerar också att tidigare har det på sträckan föreolyckats fyra personer, var av tre är barn.

Trafikverket svarar

Trafikverkets uppdrag är att förbättra befintlig väg och vi planerar för en gång- och cykelväg, avdelad med trottoarkant, utmed vägen inom byarna och separerad från vägbanan mellan byarna Kaunisvaara och Sahavaara. Bullerberäkningar kommer genomföras och nödvändiga bulleråtgärder tas fram individuellt för varje fastighet.

Yttranden från myndigheter och organisationer

Totalt inkom fem skriftliga yttranden till Trafikverket från myndigheter och organisationer efter det genomförda samrådet. Nedan redogörs sammanfattningar av dessa tillsammans med Trafikverket kommentarer.

Yttrande från Sattajärvi sameby

Samebyn genom ordförande Håkan Forsén, meddelade att samebyn inte hade några särskilda synpunkter på förstudien eftersom angiven vägsträcka ligger utanför samebyns område.

Trafikverket svarar

Samebyarnas påverkan och behov kommer även att utredas i särskild förutsättningsanalys.

Yttrande från Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen skriver att förstudien visar på stora förändringar i trafikmiljön men att det inte till så stor del berör skogliga miljöer. Dessa är redan påverkade av vägen och en breddning ger endast marginella förändringar.

Trafikverket svarar

Yttrandet från Skogsstyrelsen beaktas i det fortsatta arbetet.

Yttranden från Pajala kommun

Pajala kommun anser inte att alternativ 1 är lämpligt utan ställer sig bakom alternativ 2. En utebliven genväg skulle medföra negativa konsekvenser för Pajala kommun och dess invånare.

Oavsett alternativ anser Pajala kommun att det ska anläggas en gång- och cykelbana mellan Kauisvaara och Sahavaara. Vägsträckan är lång och saknar kurvor vilket inbjuder till höga hastigheter. Att bara anlägga vägren för oskyddade trafikanter är otillfredsställande eftersom vägen är snötäckt till stor del av året. Pajala kommun ställer sig även undrande till varför bara byar med fler invånare är 50 bör få trafiksäkerhetsåtgärder utan menar att trafiksäkerhetsåtgärder ska också bero på olycksrisker, oavsett antalet personer som berörs.

För att beskriva för de boende vilka konsekvenser malmtransporterna får för sina respektive byar vill Pajala kommun att det upprättas ett liknande dokument som förutsättningsanalyserna, för tex vilt och samebyar. Detta för att enkelt kunna utläsa t. ex. vilka insatser som kan bli aktuella och riktlinjer kring störningar.

Pajala kommun undrar hur projektmålen kommer att följas upp av Trafikverket.

De tycker att det är olyckligt att beslutet om en eventuell genväg dröjer. Pajala kommun är emot en lösning i vilken malmtransporter långsiktigt sker per lastbil.

Trafikverket svarar

Trafikverkets uppdrag är att förbättra befintlig väg och vi planerar för en gång- och cykelväg, avdelad med trottoarkant, utmed vägen inom byarna och separerad från vägbanan mellan byarna Kaunisvaara och Sahavaara.

Varje förstudie tar om hand de specifika intressen som är för respektive by, förutsättningsanalyserna är till för att säkra dem som har intresseområden som sträcker sig över flera förstudieområden.

Projektmålen följs upp genom mätningar där så är möjligt (exempelvis bullermätning, anmälda olyckor m.m.)

Yttrande från Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen betonar att intrång i värdefulla natur och kulturmiljöer bör begränsas. Vidare skall vägdagvatten hanteras på ett sådant sätt att det inte tillåts kontaminera värdefulla vattendrag i området. Arbeta i, vid och längs vattendrag skall också ske med försiktighet, där särskild hänsyn skall visas under fiskens lekperioder.

På lång sikt bör en järnvägslösning eftersträvas.

Trafikverket svarar

Allt arbete kommer att utföras med beaktande av omgivande natur- och kulturmiljöer och nödvändigt intrång minimeras.

Yttrande från Havs- och vattenmyndigheten

Havs- och vattenmyndigheten avstår från att yttra sig över förstudien.

Yttrande från Naturvårdsverket

Naturvårdsverket framför, med bifogande av sitt yttrande till mark- och miljödomstolen avseende miljötillstånd för gruvverksamheten, att transportfrågan ännu inte har hanterats i gruvtillståndet. Naturvårdsverket anser att denna fråga först måste lösas innan förstudien beaktas, för att inte skapa onödiga låsningar.

Trafikverket svarar

Naturvårdsverkets yttrande har ingen koppling till den aktuella förstudiesträckningen och kommenteras därför inte.

Yttrande från Försvarsmakten

Försvarsmakten har inget att erinra om förstudien.

Trafikverket svarar

Yttrandet från Försvarsmakten beaktas i det fortsatta arbetet.